

<http://www.bytow.com.pl/index.php?id=50&idd=15>

Sierzno

{label236}

Sierzno - (kaszb. Sérzno; niem. Königlich Zerrin) - wieś kaszubska w Polsce na Pojezierzu Bytowskim położona w województwie pomorskim, w powiecie bytowskim, w gminie Bytów w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 212 (na wschodzie). Wieś jest siedzibą sołectwa Sierzno, w którego skład wchodzi również miejscowości Pyszno i Sierzenko. Sołectwo na dzień 31.12.2024 r. liczy 211 mieszkańców. Wieś jest placówką Ochotniczej Straży Pożarnej. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa śląskiego.

Pierwsza wzmianka o wsi pochodzi z 1387 r. W początkach XV w. z rąk prokuratora krzyżackiego z Bytowa, Sierzno otrzymało przywilej lokalizacyjny prawa chełmińskiego, którego odbiorcą był Lorenz Woller - pierwszy sołtys. Wsi nadano kształt tzw. owalnicy. Zabudowania wiejskie umiejscowiono wokół centralnego placu, jaki stanowi w przypadku Sierzna łące. Na początku XVII w. powstał tu folwark. Pod koniec XVIII w. obejmował on ponad 450 morgów ziemi. W 1809 r. przeszedł on w ręce Karola Hoffmana a później w ręce hugenockiej rodziny Fouquet. W 1922 r. we wsi został zbudowany dwór. W Sierznie urodził się słynny niemiecki patolog prof. Paul Albert Grawitz (1850-1932).

INWENTARYZACJA ZASOBÓW

Walorem Sierzna i jego okolic oraz dziedzictwem zasługującym na szczególną uwagę pozostaje nieskażone środowisko naturalne oraz piękne położenie wsi. Wieś znajduje się na szlakach migracji ptaków. Szczególnie interesujące są jesienne przeloty bocianów i dzikich gęsi oraz majowe kilkudniowe postoje dużych grup żurawi. W różnych porach roku w lasach na polach lub bagnach spotkać można sarny, dziki, żurawie, bociany, czaple, lisy, kuny i wydry.

Krajobraz wsi urozmaica także malownicze wytopiskowe jezioro Pyszne, które podnosi walory krajobrazowe miejscowości oraz jest ostoją dla ptactwa wodnego. Pełni też funkcję zbiornika retencyjnego w czasie ulew. Jezioro jest także wspaniałym miejscem wypoczynku turystów oraz wędkarzy. Całkowita powierzchnia jeziora wynosi 8ha.

Na terenie sołectwa znajduje się Rezerwat przyrody Bukowa Góra nad Pysznem. Jest to leśny rezerwat przyrody na Kaszubach utworzony w 1982r., o powierzchni 6,18ha. Rezerwat obejmuje wzgórze morenowe nad jeziorem Pyszne pokryte wysokopiennym drzewostanem dębowo-bukowym. Ochronie rezerwatu podlega głównie 220 letni drzewostan bukowy. Znajdują się tu również stanowiska licznych gatunków roślin podlegających ochronie (m. in. bluszcz pospolity, perłówka jednokwiatowa i groszek skrzydlaty).

Około 10 km od Bytowa, w centralnej części rezerwatu Bukowa Góra, na wzgórzu, wśród starych buków znajduje się jedyny na Pomorzu, a być może i w Polsce, ewangelicki cmentarz leśników. Z jego powstaniem wiąże się wspaniała historia mówiąca o honorze, sile przyjaźni i oddaniu swej pracy. Otto Heinrich Smalian (1827-1874), twórca używanego do dziś przez leśników wzoru na obliczanie miąższości drewna, służąc w Królewsko-Pruskim Korpusie Strzeleckim, zaprzyjaźnił się serdecznie z Friedrichem Adolphem Olbergiem (1805-1878). Obaj zajmowali wysokie stanowiska w służbie leśnej. W 1874 r. Otto Smalian, będąc wówczas nadleśniczym Zerrin (nieistniejącego dziś nadleśnictwa w Sierznie), stwierdził w swojej dokumentacji poważną niezgodność w rachunkach. Gdy nie udało mu się znaleźć błędu, Smalian - człowiek honoru - popełnił samobójstwo, strzelając sobie w głowę. Samobójca oczywiście nie mógł zostać pochowany na cmentarzu chrześcijańskim. Uznano, że najlepszym miejscem pochówku nadleśniczego będzie las na Bukowej Górze, któremu poświęcił większość swego życia. Cztery lata później zmarł Friedrich Adolph Olberg. Zgodnie z jego ostatnią wolą pochowano go obok serdecznego przyjaciela. W ten sposób narodziła się tradycja chowania leśników z nadleśnictwa Zerrin właśnie na tym cmentarzyku. Znajduje się tu 31 grobów, ostatni pogrzeb na Bukowej Górze odbył się w 1939 r. W centralnej części leśnego cmentarza znajdują się dwa groby - królewskiego nadleśniczego Otto Heinricha Smaliana, z okazałym pomnikiem z inskrypcjami, zwieńczonym metalowymi łopatami łosia oraz Królewskiego Nadinspektora Lasów w Rejencji Koszalin - Friedricha Adolpha Olberga. Cmentarz na Bukowej Górze wpisano do rejestru zabytków.

„Szlakiem Otto Smaliana”: ścieżka przyrodniczo-historyczna została wytyczona przez Nadleśnictwo Osusznica tak, aby jej zagospodarowanie turystyczne nie naruszało walorów krajobrazowych rezerwatu "Bukowa Góra nad Pysznem", przez który przebiega. Ścieżka rozpoczyna się przy budynku dawnego Nadleśnictwa „Sierzno” w miejscowości Pyszno. Na zagospodarowanym turystycznie placu obok budynku znajduje się tablica z mapą trasy ścieżki oraz wiata przystankowa z ławkami. 1,5-kilometrowa trasa została podzielona na etapy, m.in. cmentarz leśników niemieckich, jezioro Pyszne, kurhany itp., wyznaczone przez kolejne tablice przystankowe. Z głównej drogi, która jest osią ścieżki odchodzą pętle, które umożliwiają obejrzenie najciekawszych walorów historyczno-przyrodniczych opisanych na tablicach postawionych przez przyrodników z Parku Krajobrazowego "Dolina Słupi".

Infrastruktura techniczna spełnia bardzo istotne funkcje związane z rozwojem społeczno-gospodarczym danego obszaru. Na terenie sołectwa Sierzno, przy drodze wojewódzkiej nr 212, znajduje się Zakład Zagospodarowania Odpadów, którego właścicielem jest ZZO Sierzno Spółka z o.o, gdzie są kierowane odpady komunalne z terenu gminy Bytów oraz gmin ościennych.

Zakład Zagospodarowania Odpadów zlokalizowany jest w miejscowości Sierzno na działkach 283, 284, 223/7 o łącznej powierzchni 7,39ha, w tym 3,25ha to teren składowiska odpadów. Zakład otoczony jest gruntami będącymi we władaniu Gminy Bytów (16,53ha), Skarbu Państwa (5,19 ha) i osób prywatnych (4,74ha). Obiekt usytuowany jest około 8km od centrum Bytowa przy drodze nr 212 Bytów - Chojnice. Zabudowania wsi Sierzno znajdują się w odległości około 1km na północny-wschód od zakładu. Obiekt zlokalizowano w naturalnym zagłębieniu terenu.

Bezpośrednie otoczenie zakładu od strony południowej i północno-wschodniej stanowią grunty rolne użytkowane rolniczo. Od strony południowo-wschodniej zakład przylega do drogi 212, a od strony północno-wschodniej obiekt otacza niewielki kompleks leśny, który oddziela widokowo zakład od wsi Sierzno. Na terenie sołectwa przeważają gleby średnio urodzajne użytkowane rolniczo przede wszystkim pod uprawę zbóż i ziemniaków. Występują tu indywidualne gospodarstwa rolne o areale od kilku do kilkudziesięciu hektarów.

Dużym kapitałem wsi Sierzno jest zaangażowanie mieszkańców oraz Rady Sołeckiej w sprawy społeczno-gospodarcze, dotyczące ich miejscowości. Nadzieję pokłada się we współpracy z sąsiednimi wsiami oraz władzami samorządowymi. Organami sołectwa są zebranie wiejskie i sołtys. Działalność sołtysa wspomaga Rada Sołeczka.

Wieś nie posiada własnego kościoła ani szkoły. Najbliższym miejscem, gdzie mieszkańcy Sierzna mogą w pełni skorzystać z oferty kulturalnej tj. biblioteki, czytelnia, kina jest oddalony o około 10km Bytów.

Funkcję sołtysa w kadencji 2024-2029 pełni Barbara Stępień.

Kontakt: sierzno@bytow.pl

{label8}